

Feiten en fabels KringloopWijzer

...een onderbouwing met gegevens van 700 KringloopWijzers

De KringloopWijzer...

- ...vergroot het inzicht in de mineralenkringloop op je bedrijf.
- ...levert bruikbare managementinformatie, zodat je kunt sturen op mineralenefficiëntie
- ...is opgenomen in de kwaliteitssystemen van de zuivelorganisaties, om als sector te kunnen groeien binnen de milieuvorwaarden.

Mogelijke voordelen van de KringloopWijzer zijn:

- Minder mestafvoer door minder excretie;
- Minder mestafvoer door meer plaatsingsruimte;
- Minder kosten voor aankoop van kunstmest;
- Minder kosten voor voeraankoop door hogere gewasopbrengst en gerichte krachtvoergift.

“De klant zegt...”

In de praktijk zijn veel veronderstellingen bij het resultaat van de KringloopWijzer en bij de invloed van managementkeuzes op de uitkomsten.

Deze presentatie geeft inzicht in de waarheid van deze veronderstellingen, onderbouwd met gegevens van ruim 700 KringloopWijzers uit 2013 (zie kaartje).

De analyse van de gegevens is uitgevoerd door Wageningen UR.

Waar komen die 700 KringloopWijzers vandaan?

	Zand	Klei	Veen	Gemengd	Totaal
Agrifirm	70	81	25	1	177
Alfa Accountants	5	1			6
Arvalis	14	1			15
Boerenverstand		7			7
DLV	37	8			45
DMS	20	23	1		44
EDF	11	8	3		22
Flynth	22	20	10		52
K&K	10	5	2		17
Kringloop Academie Flevoland	1	23			24
PPP-Agro Advies	41	104	71	8	224
RFC	39	31	3	2	75
	<u>270</u>	<u>312</u>	<u>115</u>	<u>11</u>	<u>708</u>
	38%	44%	16%	2%	

Goed om te weten

Bij de analyses van de 700 KringloopWijzers is voornamelijk gekeken naar de invloed van verschillende factoren op de:

- BEX-winst
- BEP-winst

Veronderstelling 1: KringloopWijzer en Weidegang

De klant zegt: “Weidegang is slecht voor het resultaat van de KringloopWijzer.”

In de analyse splitsen we ‘het resultaat’ uit naar:

- BEX-winst
- BEP-winst

Weidegang en BEX-winst

uren weidegang	0	0 - 720	720 - 1000	1000 - 1500	1500 - 2000	> 2000
aantal bedrijven	220	112	91	177	46	62
% bedrijven met BEX-N-winst	93	96	93	94	80	76
gem BEX-N-winst bij voordeel (%)	11	11	11	9	8	8
% bedrijven met BEX-P-winst	92	92	93	94	83	73
gem BEX-P-winst bij voordeel (%)	14	14	13	12	7	4

Feiten KringloopWijzer en BEX-winst

- Net zoveel weiders als opstallers halen een BEX-winst
- De BEX-winst voor fosfaat lijkt te dalen bij bedrijven met meer dan 1500 uren weidegang (= > 180 dagen overdag weiden). Bij minder uur weidegang is de BEX-winst vrijwel gelijk.

HMd6

- De BEX-winst voor stikstof lijkt te dalen bij bedrijven met meer dan 1000 uren weidegang per jaar. Bij minder uur heeft weidegang geen invloed op de BEX-winst.

Slide 9

HMd6

ik maak er lijkt te dalen van, omdat we het niet exact weten. Want dit zijn nu net de klassen die ik toevallig gekozen heb.

Haan, Michel de, 9-7-2015

Feiten KringloopWijzer en BEP-winst

- Met weidegang in 2013 lagere droge stof-opbrengst (65 kg / per hectare / per 100 uur weidegang)
- Weidegang verlaagt stikstofopbrengst ook iets (1 kg / per hectare / per 100 uur)

Weidegang en BEP-winst

uren weidegang	0	0 - 720	720 - 1000	1000 - 1500	1500 - 2000	> 2000
aantal bedrijven	220	112	91	177	46	62
% bedr P-opb > 90 (BEP-winst)	56	33	26	31	17	31
gem BEP-winst bij voordeel	21	17	17	12	19	15

Het aantal bedrijven dat meer dan 90 kg fosfaat per hectare grasland oogst
(= BEP-winst)

Feiten KringloopWijzer en BEP-winst

- BEP-winst zeker mogelijk met weidegang.
In analyse heeft 30% van de bedrijven die weiden een fosfaatopbrengst > 90 kg / ha
(= BEP-winst)

Veronderstelling 2: KringloopWijzer en zandgrond

De klant zegt: “Ik zit op zandgrond en dus heb ik geen voordeel van de KringloopWijzer”

Het gaat hier om invloed van zandgrond op de BEX- en de BEP-winst. We maken bij de analyse onderscheid in grasland en maisland.

Grondsoort: opbrengst grasland

	opbrengst (kg/ha)		
	droge stof	stikstof	fosfaat
<u>ZAND</u>	10.300	277	86
<u>KLEI</u>	10.900	286	89
<u>VEEN</u>	10.130	281	80

Grondsoort: opbrengst maisland

	opbrengst (kg/ha)		
	droge stof	stikstof	fosfaat
<u>ZAND</u>	17.250	193	70
<u>KLEI</u>	16.690	183	74
<u>VEEN</u>	14.620	166	63

Feiten zandgrond en BEX-winst

- Zandgrond heeft geen negatief effect op de BEX-winst, ten opzichte van andere grondsoorten zoals kleigrond en veen.

Feiten grondsoort en BEP-winst

Gras:

- De droge stofopbrengst is gemiddeld het hoogst met het gras van kleigrond, daarna volgt gras van zandgrond, en veen scoort gemiddeld het laagst.

Mais:

- De droge stofopbrengst is gemiddeld het hoogst in mais van zandgrond, daarna volgt mais van kleigrond, en mais van veenweide scoort gemiddeld het laagst.
- Als zandgrond arm en droogtegevoelig is, dan is er mogelijk een lagere opbrengst dan bemestingsnorm.

Veronderstelling 3:

KringloopWijzer en veebenutting

De klant zegt: “Een betere veebenutting bereik ik door een hogere melkproductie per koe”

Veebenutting = het deel van de opgenomen fosfaat door de veestapel dat wordt omgezet in producten melk en vlees

Feiten KringloopWijzer en veebenutting (1)

Deze veronderstelling is niet juist.

De verhouding ruw eiwitgehalte(Re) en VEM-gehalte van het rantsoen is veel meer bepalend (86%) voor de veebenutting dan een hoge melkproductie per koe.

- Aandeel mais is erg bepalend (50% van effect)
- Re/VEM graskuil daarna bepalend (11% effect)

Feiten KringloopWijzer en veebenutting

De overige 14% wordt o.a. bepaald door:

- Melkproductie per koe;
- Stuks jongvee per koe;
- Weidegang;
- Managementfactoren (diergezondheid, goede vruchtbaarheid, goed geconserveerde kuil, lage vervoederingsverliezen)

Voer moet zoveel mogelijk gebruikt worden voor de melkproductie en niet voor groei, gezondheid en andere “verspillers”.

Veronderstelling 4: KringloopWijzer en intensiteit

De klant zegt: “De KringloopWijzer dwingt mij om te intensiveren.”

Feiten KringloopWijzer en intensiteit

- Het klopt dat intensieve bedrijven vaak een hogere BEX-winst halen, reden:
 - Voeraankoop: hoge verhouding VEM/Ruw eiwit in aangekocht voer > aandeel mais is erg bepalend, ruw eiwit in graskuil ook.
- Het klopt dat intensieve bedrijven gemiddeld een hogere droge stofopbrengst (50 kg ds meer per 0.1 koe/hectare) halen, reden:
 - Om voerkosten te besparen, is scherp(er) ingezet op gewasproductie
- De winst zit dus grotendeels in management, niet in de intensiteit. Focussen op voeding en teelt geeft extensieve bedrijven ook mogelijkheden om goed te scoren met de KringloopWijzer.

Veronderstelling 5: Simuleren in de KringloopWijzer

De klant zegt: “Als ik in de KringloopWijzer ‘weiden’ wijzig in ‘opstallen’, dan is het resultaat veel beter.”

Gebruik KringloopWijzer

Stel: een bedrijf weidt 150 dagen beperkt, met 6 uur per dag. Het bedrijf oogst in die situatie 309.000 kg droge stof.

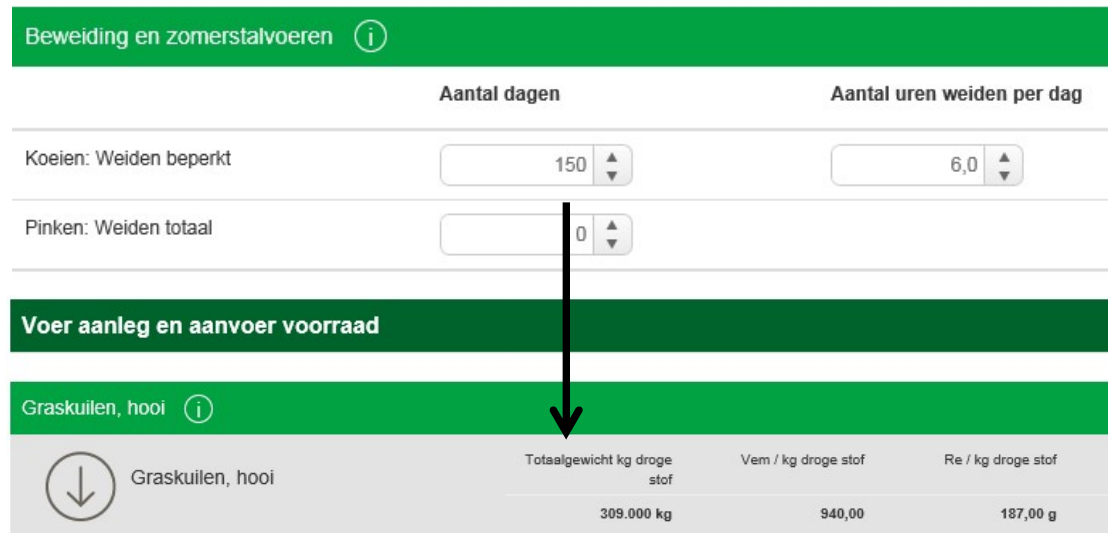

Beweiding en zomerstalvoeren ⓘ

Aantal dagen

Koeien: Weiden beperkt

Pinken: Weiden totaal

Beweiding en zomerstalvoeren ⓘ

	Aantal dagen	Aantal uren weiden per dag
Koeien: Weiden beperkt	150	6,0
Pinken: Weiden totaal	0	

Voer aanleg en aanvoer voorraad

Graskuilen, hooi ⓘ

	Totaalgewicht kg droge stof	Vem / kg droge stof	Re / kg droge stof
Graskuilen, hooi	309.000 kg	940,00	187,00 g

Nu doen we net of het bedrijf niet meer weidt, 0 dagen per jaar.

De oogst 'blijft' nog steeds 309.000 kg ds graskuil. Dat klopt **niet** met de gewijzigde bedrijfsvoering. Dus geen correcte simulatie!

Voer aanleg en aanvoer voorraad

Graskuilen, hooi ⓘ

	Totaalgewicht kg droge stof	Vem / kg droge stof	Re / kg droge stof
Graskuilen, hooi	309.000 kg	940,00	187,00 g

Gebruik KringloopWijzer

- De KringloopWijzer geeft het resultaat van een bepaald jaar en is niet bedoeld om scenario's te runnen.
- De KringloopWijzer berekent het resultaat met bedrijfsinput, kwaliteit van de input is bepalend voor de kwaliteit van de output.

Conclusies

Goed vakmanschap heeft veel invloed op de uitkomsten van de KringloopWijzer.

De KringloopWijzer is het instrument om goed vakmanschap (verder) te ontwikkelen.

Vul de KringloopWijzer in via:

www.dekringloopwijzer.nl

(zoals opgenomen in de kwaliteitssystemen van de zuivelorganisaties)